

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-64/2021

z dnia 15 stycznia 2021 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Gródek.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko	- przewodniczący
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek
Marcin Tyniewicki	- członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Gródek;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Gródek, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wnosząc jednocześnie zastrzeżenia sformułowane w poniższym uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Gródek z dnia 30 grudnia 2020 r.: Nr XXIII/198/20 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek na lata 2021 – 2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021 - 2037 oraz Nr XXIII/199/20 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Gródek na 2021 r.

Rada Gminy Gródek uchwałą Nr XXIII/199/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. uchwaliła budżet na 2021 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie	28.856.710 zł
- w tym dochody bieżące w kwocie	25.841.309 zł,
- wydatki ogółem w kwocie	29.008.951 zł
- w tym wydatki bieżące w kwocie	24.788.586 zł.

Zgodnie z zapisem §5 treści powyższej uchwały, planowany deficyt wyniesie 152.241 zł i zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

- 1) przychodów pochodzących ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w kwocie 44.911 zł;
- 2) przychodów pochodzących ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w kwocie 107.330 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 767.241 zł, w tym wolne środki w kwocie 615.000 zł oraz przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 152.241 zł.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2019 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2019 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2020 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 767.241 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2021.

Podkreślenia wymaga jednak, iż powyższy stan wystąpi wyłącznie w przypadku gdy faktyczne wykonanie budżetu roku 2020 zamknie się deficytem w wysokości nie wyższej niż (-) 415.990 zł (zakładając wykonanie przychodów dłużnych w wysokości 1.592.138 zł oraz rozchodów w kwocie 2.322.362 zł, a także uwzględniając wypracowane wolne środki według stanu na dzień 31.12.2019 r., tj. w wysokości 1.913.455,05 zł).

Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych została zaplanowana na poziomie 615.000 zł (spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów).

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną (dodatnia różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 1.052.723 zł, co jest zgodne z dyspozycją zawartą w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stosownie do uchwały Nr XXIII/198/20 Rady Gminy Gródek z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek na lata 2021 – 2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021 – 2037, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2037 roku. Począwszy od 2021 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Według założeń przedłożonej uchwały WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2022 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego zadłużenia.

Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2021 roku i wyniesie 10.458.780 zł (36,24% założonych dochodów ogółem oraz 40,47% przyjętych dochodów bieżących), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

W prognozie finansowej we wszystkich latach zaplanowano również wydatki na obsługę zaciągniętego długu. Łączna kwota wydatków związanych z obsługą zadłużenia w okresie na jaki sporządzono wieloletnią prognozę finansową wynosi 3.100.000 zł.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2021, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zw. z art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500) i art. 15zob ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19... (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, ze zm.).

W roku budżetowym 2021 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 4,58% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały 2020 r., który stanowi 13,25% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 12,93%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 0,06% (rok 2030) do 7,77% (rok 2023). Zastrzec należy, iż w latach 2028 – 2037 różnice te są niewielkie i przyjmują wielkości znacznie poniżej jednego punktu procentowego.

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia wpływów ze sprzedaży majątku oraz nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (saldo operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy).

W budżecie 2021 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 1.052.723 zł. Prognozowane nadwyżki operacyjne w latach 2022-2037 kształtują się na poziomie od 460.973 zł w roku 2028 do 1.263.721 zł w roku 2022 (w okresie 2023 – 2037 wartości poniżej 1 mln zł). Wskazane wyżej dodatnie salda operacyjne ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej są planowane na poziomie ostrożnościowym i nie przekraczają wielkości wynikających z danych historycznych. Nadwyżka operacyjna w latach 2018 – 2020 wynosiła odpowiednio:

- *wykonanie 2018* *1.858.482,63 zł;*
  - *wykonanie 2019* *1.127.485,40 zł;*
  - *przewidywane wykonanie 2020* *1.998.323,00 zł*
- (wykonanie za III kw. 2020 r.: 3.586.590,94 zł).*

Wpływy ze sprzedaży majątku prognozuje się przez cały okres na jaki sporządzono Prognozę Wieloletnią, tj. lata 2021 – 2037. Wielkość ta kształtuje się następująco: rok 2021 kwota 838.583 zł, lata 2022 – 2037 kwota od 40.000 zł (2034 – 2037) do 250.000 zł (2022). Zgodnie z danymi z lat poprzednich, za okres 2018 – 2020, dochody te zostały wykonane w kwotach odpowiednio: rok 2018 – 234.355,72 zł, rok 2019 – 178.772 zł, przewidywane wykonanie roku 2020 – 550.510 zł (wykonanie na dzień 30.11.2020 r. – 70.730,70 zł).

Zważywszy jednak na istotne zagrożenia jakie dla stabilności gospodarki finansowej Gminy Gródek niosą (nierozpoznane w pełni) ekonomiczne następstwa przeciwdziałania COVID-19, wysoki prognozowany stan zobowiązań dłużnych (na koniec 2021 roku sięgający 10.458.780 zł), niewielkie różnice pomiędzy wskaźnikiem planowanej spłaty a wskaźnikiem dopuszczalnym w latach 2028 – 2037 (od 0,06% do 0,95%), jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2037 roku, Skład Orzekający zastrzega, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określonych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy gminy konsekwentnej i rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych siedemnastu lat budżetowych. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach co najmniej przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), wydłużenia okresu spłaty długu, a nawet do niezachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów, a w latach 2021-2025 również dochodami ze sprzedaży majątku.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko